

(25) بهشی نه زکردن

(1) باسی وه فاکردن به نه ز

961- عن ابنِ عَمَرَ (y): أَنَّ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ (t) سَأَلَ رَسُولَ (e) وَهُوَ بِالْجِعْرَانَةِ بَعْدَ أَنْ رَجَعَ مِنَ الطَّائِفِ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنِّي نَدَرْتُ فِي الْجَاهِلِيَّةِ أَنْ أَعْتَكِفَ يَوْمًا فِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ، فَكَيْفَ تَرَى؟ قَالَ: ((اذهب فاعتكف يومًا)). قَالَ: وَكَانَ رَسُولُ (e) قَدْ أَعْطَاهُ جَارِيَةً مِنَ الْخُمْسِ، فَلَمَّا أَعْتَقَ رَسُولُ (e) سَبَايَا النَّاسِ سَمِعَ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ (t) أَصْوَاتَهُمْ يَقُولُونَ: أَعْتَقْنَا رَسُولُ (e) فَقَالَ: مَا هَذَا؟ فَقَالُوا: أَعْتَقَ رَسُولُ (e) سَبَايَا النَّاسِ. فَقَالَ عُمَرُ: يَا عَبْدَ اللَّهِ، اذْهَبْ إِلَى تِلْكَ الْجَارِيَةِ فَخَلِّ سَبِيلَهَا. [بخاري/ الخمس/ 2975]

(ابن عمر) (t) دهلی: (عمر) ی کوپی (الخطاب) پرسیری له پیغه مبهری خوا (e) کردوه له کاتیکدا له (طائف) گه پرایه وه و گه یشتبووه (الجعرانة) وتی: نهی پیغه مبهری خوا من له سه رده می نه فامیدا نه زرم کردوه که پوژیک خه لوهت بکیشم له که عبدا به لاته وه چونه؟ فه رموی: ((برو پوژیک تیایدا بمینه ره وه))، ههروه ها پیغه مبهر (e) که نیزه کیکی له پینج یه کی {دهستکه وتی جهنگ} پیدابوو، نه وه بوو کاتیک پیغه مبهر (e) ژن و مندالی به دیل گراوی خه لکی نازاد کرد (عمر) ی کوپی (الخطاب) گوپی له دنگیان بوو که نه یان وت: پیغه مبهر (e) نازادی کردین. نه ویش وتی: نه مه چی یه؟ نه وانیش وتیان: پیغه مبهر (e) ژن و مندالی دیل کراوی خه لکی نازاد کردو (عمر) یش وتی: نهی (عبدالله) برو بولا ی نه وه که نیزه که و نازادی بکه.

(2) قه زا کردنه وهی نه ز

962- عن ابنِ عَبَّاسٍ (y) أَنَّهُ قَالَ: اسْتَفْتَى سَعْدُ بْنُ عَبْدِ رَسُولِ (e) فِي نَدْرٍ كَانَ عَلَى أُمِّهِ، تُوفِيَتْ قَبْلَ أَنْ تَقْضِيَهُ، قَالَ رَسُولُ (e): ((فَاقْضِهِ عَنْهَا)). [بخاري/ الوصايا/ 2610]

(ابن عباس) (t) دهلی: (سعد) ی کوپی (عبادة) پرسیری له پیغه مبهر (e) کرد سه بارهت به نه زیک که له سه ر دایکی بووه و مردووه پیش نه وهی به جیی بیئی، پیغه مبهریش (e) فه رموی: ((دهتو بوی به جیبهینه)).

(3) كه سيك نه زبكات كه به پي بجيت بو (كهبه)

963- عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ (t) قَالَ: نَذَرْتُ أُحْتِي أَنْ تَمْشِيَ إِلَيَّ بَيْتَ اللَّهِ حَافِيَةً، فَأَمَرْتَنِي أَنْ أَسْتَفْتِيَ لَهَا رَسُولَ (e)، فَاسْتَفْتَيْتُهُ فَقَالَ: ((لَتَمْشِ وَلَتَرْكَبَ)). [بخاري/ الإحصار و جزاء الصيد/ 1766، 1767]

(عقبه) ی کوپی (عامر) (t) دهلی: خوشکه زاکه م نه زری کرد بوو که نه بیئت به پی خاوسی بجیت بو که عبه داوای لیکردم که پرساری له پیغه مبه (e) بو بکه م له و باره یه وه. منیش پرسارم بو کرد نه ویش فهرمووی: ((با پروات به پی و به سواریش)).

964- عَنْ أَنَسٍ (t): أَنَّ النَّبِيَّ (e) رَأَى شَيْخًا يُهَادِي بَيْنَ ابْنَيْهِ، فَقَالَ: ((مَا بَالُ هَذَا)). قَالُوا: نَذَرَ أَنْ يَمْشِيَ، قَالَ: ((إِنَّ اللَّهَ (u) عَنْ تَعْذِيبِ هَذَا نَفْسَهُ لَعْنِي)). وَأَمَرَهُ أَنْ يَرْكَبَ. [بخاري/ الإحصار و جزاء الصيد/ 1766، 1767]

(انس) (t) دهلی: پیغه مبه (e) پیره میردیکی بینی که خوی دابوو به سه ر شانی دوو کوپیدا له نیوانیاندا ده رویی، فهرمووی: ((نه مه چی یه؟)) وتیان نه زری کردوو که به م شیوه پروات {بو که عبه} نه ویش فهرمووی: ((خوای بالاده ست پیویستی به وه نیه نه مه سزای خوی بدات)) ئینجا فهرمانی پیکرد سوار بیئت.

(4) ریگری کردن له نه زر

965- عَنْ ابْنِ عُمَرَ (t) عَنِ النَّبِيِّ (e): أَنَّهُ نَهَى عَنِ النَّذْرِ وَقَالَ: ((إِنَّهُ لَا يَأْتِي بِخَيْرٍ، وَإِنَّمَا يُسْتَخْرَجُ بِهِ مِنَ الْبَخِيلِ)). [بخاري/ القدر/ 6234، 6235]

له (ابن عمر) وه نه ویش له پیغه مبه وه (e) که پیغه مبه (e) ریگری له نه زر کردن کردوو و فهرموویته: ((نه زر کردن هیچ خیریک ناداته وه، ته نها نه ونده هیه به هویه وه هندی شت له چروک ده سینریت.

966- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t): أَنَّ النَّبِيَّ (e) قَالَ: ((إِنَّ النَّذْرَ لَا يُقْرَبُ مِنْ ابْنِ آدَمَ شَيْئًا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ قَدْرَهُ لَهُ، وَلَكِنَّ النَّذْرَ يُوَافِقُ الْقَدْرَ، فَيُخْرَجُ بِذَلِكَ مِنَ الْبَخِيلِ مَا لَمْ يَكُنِ الْبَخِيلُ يُرِيدُ أَنْ يُخْرَجَ)). [بخاري/ القدر/ 6234، 6235]

له (ابو هریره) وه نه ویش له پیغه مبه وه (e) فهرمووی: ((دلنیابن که نه زر کردن هیچ شتی که له ناده می نزیک ناخاته وه که خوا بو ی بریار نه دابیئت،

به لام {هه ندی جار} نه ز هاوکات ده بیته له گه ل قه در و بریاری خوادا، ئیتر بهوشیویه شتی که له دهستی چروک ده بیته وه که پیشت نهیده ویست بیدات)).

(5) وه فاناکریت به نه زریک که سه ریچی خوی تیدابیت

967- عَنْ عُمَرَ بْنِ حُصَيْنٍ (t) قَالَ: كَانَتْ ثَقِيفٌ حُلَفَاءَ لِبَنِي عُقَيْلٍ، فَأَسْرَتْ ثَقِيفٌ رَجُلَيْنِ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ (e)، وَأَسَرَ أَصْحَابُ رَسُولِ (e) رَجُلًا مِنْ بَنِي عُقَيْلٍ، وَأَصَابُوا مَعَهُ الْعَضْبَاءَ، فَأَتَى عَلَيْهِ رَسُولُ (e) وَهُوَ فِي الْوَتَاقِ، قَالَ: يَا مُحَمَّدُ، فَأَتَاهُ فَقَالَ: ((مَا شَأْنُكَ)). فَقَالَ: بِمَ أَخَذْتَنِي وَبِمَ أَخَذْتَ سَابِقَةَ الْحَاجِّ؟ فَقَالَ -إِعْظَامًا لِذَلِكَ- : ((أَخَذْتُكَ بِجَرِيرَةِ حُلَفَائِكَ ثَقِيفٍ)). ثُمَّ انْصَرَفَ عَنْهُ، فَنَادَاهُ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، يَا مُحَمَّدُ، وَكَانَ رَسُولُ (e) رَحِيمًا رَقِيفًا، فَرَجَعَ إِلَيْهِ فَقَالَ: ((مَا شَأْنُكَ)). قَالَ: إِنِّي مُسْلِمٌ، قَالَ: ((لَوْ قُلْتَهَا وَأَنْتَ تَمْلِكُ أَمْرَكَ أَفَلَحْتَ كُلَّ الْفَلَاحِ)). ثُمَّ انْصَرَفَ، فَنَادَاهُ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، يَا مُحَمَّدُ، فَأَتَاهُ فَقَالَ: ((مَا شَأْنُكَ)). قَالَ: إِنِّي جَائِعٌ فَأَطْعَمْنِي وَظَمَانٌ فَأَسْقِنِي، قَالَ: ((هَذِهِ حَاجَتُكَ)). فَفَدَى بِالرَّجُلَيْنِ. قَالَ: وَأَسْرَتْ امْرَأَةٌ مِنَ الْأَنْصَارِ وَأَصِيبَتِ الْعَضْبَاءَ، فَكَانَتِ الْمَرْأَةُ فِي الْوَتَاقِ، وَكَانَ الْقَوْمُ يُرِيحُونَ نَعْمَهُمْ بَيْنَ يَدَيْ بِيوتِهِمْ، فَأَنْفَلَتَتْ ذَاتَ لَيْلَةٍ مِنَ الْوَتَاقِ فَأَتَتْ اللَّيْلَ، فَجَعَلَتْ إِذَا دَنَتْ مِنَ الْبَعِيرِ رَعًا، فَتَنْرَكُهُ، حَتَّى تَنْتَهِيَ إِلَى الْعَضْبَاءِ فَلَمْ تَرَعْ، قَالَ: وَنَاقَةٌ مُنَوَّقَةٌ، فَقَعَدَتْ فِي عَجْزِهَا، ثُمَّ زَجَرْتَهَا فَأَنْطَلَقَتْ، وَنَذَرُوا بِهَا، فَطَلَبُوهَا فَأَعْجَزْتَهُمْ، قَالَ: وَنَذَرْتُ لِلَّهِ إِنْ نَجَّاهَا اللَّهُ عَلَيْهَا لَتَنْحَرَّتْهَا، فَلَمَّا قَدِمَتِ الْمَدِينَةَ رَأَاهَا النَّاسُ، فَقَالُوا: الْعَضْبَاءُ نَاقَةٌ رَسُولِ (e)، فَقَالَتْ: إِنَّهَا نَذَرْتُ إِنْ نَجَّاهَا اللَّهُ عَلَيْهَا لَتَنْحَرَّتْهَا. فَأَتَوْا رَسُولَ (e) فَذَكَرُوا ذَلِكَ لَهُ، فَقَالَ: ((سُبْحَانَ اللَّهِ، بِئْسَمَا جَزَّئَهَا، نَذَرْتُ لِلَّهِ إِنْ نَجَّاهَا اللَّهُ عَلَيْهَا لَتَنْحَرَّتْهَا! لَا وَفَاءَ لِنَذْرِ فِي مَعْصِيَةِ اللَّهِ، وَلَا فِيمَا لَا يَمْلِكُ الْعَبْدُ)).

(عمران)ی کوپی (حصین) (t) ده لی: هۆزی (ثقیف) هاو په یمانی هۆزی (بنو عقیل) بوون، هۆزی (ثقیف) دوو پیاویان له هاوه لانی پیغه مبهه (e) به دیل گرت، هاوه لانی پیغه مبهه ریش (e) پیاویکیان له هۆزی (بنو عقیل) به دیل گرت، له گه لیدا حوشتریکیشیان به ناوی (العضباء) هوه گرت له کاتیکیدا که هوه پیاوه به ند و که له پیچه به دهست بوو پیغه مبهه (e) تیپه ری به لایدا، هوه ویش وتی: هه ی محمد، هات بولای و فه رمووی: ((چیت ده ویته؟)) وتی: به چ تاوانیک منتان گرتووه و به چ تاوانیکیش حوشته تیر ره وه که ی ریگای چه جت گرتووه؟ قسه که ی به هه ند وه رگرت و فه رمووی: ((توم به تاوانی هاو په یمانه کانت له هۆزی (ثقیف) گرتووه))، ئینجا به جیی هیشت، دیسانه وه بانگی کرده وه و وتی: هه ی محمد، هه ی محمد پیغه مبهه ریش پیاویکی دل نه رم و به به زه یی بوو،

گه پرایه وه بۆ لای و پیی فه رموو: ((چیت ده ویت؟)) ئه ویش وتی: من موسولمانم، ئه ویش فه رموی: ((ئه گهر ئه مه ی که ده یلیت پیش ئه وه ی دیل بکریت بتوتایه سه رفراز ده بویت به ئه و په ری سه رفرازی)) پاشان لیی داو پویشت، دیسان بانگی کرده وه: ئه ی محمد ئه ی محمد، دیسان هاته وه بۆ لای فه رموی: ((چیت ده ویت؟)) وتی: برسیمه نانم بده ری و تینومه ئاوم بده ری، ئه ویش فه رموی: ((ئه مه یان پیوستیه)) {واتا ئه مه یان ت بۆ جی به جی ده که م} ئه و جا دیل به دیلی پی کرا به دوو پیا وه که. ده لی: ژنیکیش له یاریده ده ران (الانصار) به دیل گیرا و ئه و حوشره یش که به ناوی (العضباء) وه بوو گیرایه وه، له کاتی که ژنه که ده ست و پیوه ن کرا و بوو هۆزه که یش و شتره کانیان له به رده م ماله کانیاندا ئیواران مولده دا، ژنه که شه ویک خو ی له که له بچه که ی کرده وه و پویشت بۆ لای وشتره کان، هه رکه له حوشریک نریک ده بوویه وه ده یبۆراند، ئه ویش وازی لی ده هیئا، تا گه یشته لای (العضباء) ئه و نه یبۆراند، چونکه حوشریکی هیورو راهینرا و بوو، سواری پاشکوکه ی بوو لیی خو پی و که وته ری هۆزه که یش پییان زانی و شوینی که وتن، پیی نه گه یشتنه وه ، ئافره ته که یش نه زری کرد ئه گهر خوای بالاده ست به سواری ئه و وشتره وه بزگاری کرد ده بی ئه م وشتره سه ر بپریت، کاتی هاته وه بۆ مه دینه و خه لکی بینیان، وتیان: ئه وه (العضباء) حوشره که ی پیغه مبه ری خوایه (E)، ئه و جا ژنه که وتی: ئه و نه زری کرد وه ئه گهر خوا به سواری ئه م وشتره وه بزگاری بکات ده بی سه ری بپریت ئه و انیش هاتن بۆ خزمه تی پیغه مبه ر (E) و ئه مه یان بۆ باس کرد، ئه ویش فه رموی: ((پاکو خاوینی هه ر بۆ خوایه، چه ند خراپ پاداشتی دا وه ته وه، نه زری کرد وه ئه گهر خوا به سواری وشتره که بزگاری بکات ده بی سه ری بپریت! نه خیر وه فا به نه زریک نا کریت سه ریچی فه رمانی خوای تیابیت، هه روه ها له شتی که دا که مولکی خو ی نه بییت.

(6) ده رباره ی که فاره تی نه زر

968- عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ (t) عَنْ رَسُولِ (E) قَالَ: ((كَفَّارَةُ النَّذْرِ كَفَّارَةُ الْيَمِينِ)).

له (عقبه ی) کو پی (عامر) وه ئه ویش له پیغه مبه ره وه (E) که فه رمویه تی: ((که فاره تی نه زر که فاره تی سوینده {واتا وه ئه و وه هایه })).